

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 73 Pž-2013/2020-5

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA
I
RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednice vijeća, Gorane Aralice Martinović, sutkinje izvjestiteljice i Maje Bilandžić, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Stečajna masa iza VISOKOGRADNJA d.o.o. u stečaju, Piškorevci, Zagrebačka 8A, OIB 00651876452, kojeg zastupa punomoćnica Nada Gagro, odvjetnica iz Vinkovaca, protiv tuženika KAMGRAD d.o.o. Zagreb, J. Lončara 1/h, OIB 89931241548, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Zlatko Gregurić, Tatjana Figač-Gregurić, Hrvoje Mladinić iz Bjelovara, radi isplate iznosa od 564.231,32 kn odlučujući o žalbama tužitelja i tuženika protiv presude i rješenja Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj Povrv-107/2020-3 od 9. travnja 2020., u sjednici vijeća održanoj 4. ožujka 2021.

presudio je

Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj Povrv-107/2020-3 od 9. travnja 2020. u točkama I. i III. njene izreke.

riješio je

I. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj Povrv-107/2020-3 od 9. travnja 2020. u točki II. njene izreke.

II. Odbija se tuženikov zahtjev da mu tužitelj naknadi trošak sastava žalbe u iznosu od 18.875,00 kn.

III. Odbija se tuženikov zahtjev da mu tužitelj naknadi trošak odgovora na žalbu u iznosu od 9.625,00 kn.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijen je tužbeni zahtjev te je ukinut platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi poslovni broj Ovr-109/2011 javnog bilježnika Nikole Brača iz Đakova, Ivana Pavla II 8. od 13. rujna 2011. koji glasi:

„Nalaže se tuženiku KAMGRAD d.o.o. Zagreb, Josipa Lončara 1/h da isplati tužitelju: iznos od 564.231,32 kn uvećano za zateznu kamatu koja teče od dana podnošenja tužbe (prijedloga za ovrhu) tj. 13.9.2011. u visini eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećano za osam postotnih poena do 31. srpnja 2015., a od 01. kolovoza 2015. do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih za razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, te radi isplate novčane tražbine na ime nastalih troškova ovršnog postupka u iznosu od 16.961,70 kn, s zateznom kamatom koja teče na taj iznos od 13. rujna 2011. u visini eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećano za pet postotnih poena do 31. srpnja 2015. a od 01. kolovoza 2015. do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih za razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena“ (točka I. izreke rješenja). Odbijen je prigovor radi prebijanja tuženika Kamgrad d.o.o. Zagreb, a koji glasi: „Utvrdjuje se da postoji potraživanje tuženika Kamgrad d.o.o. Zagreb, J. Lončara 1/h OIB:89931241548 prema tužitelju Stečajna masa iza VISOKOGRADNJA d.o.o. u stečaju, Piškorevci, Zagrebačka 8A, OIB 00651876452 u iznosu od 1.155.699,01 kn sa zateznim kamatama tekućim od 7.7.2011. Prebija se tražbina tužitelja sa tražbinom tuženika u iznosu od 1.155.699,01 kn sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 7.7.2011.“ (točka II. izreke rješenja). Određeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka (točka III. izreke rješenja).

Protiv opisane presude pravovremenu žalbu je podnio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i zbog odluke o troškovima postupka. Smatra da sud nije valjano ocijenio izvedene dokaze, pa je time počinio povredu odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku kao i bitnu povredu odredbe čl. 354. st. 1. t. 12. Zakona o parničnom postupku iz razloga što je presudom odbio prigovor tuženika radi prebijanja, a iz spisa je razvidno da je tuženik prigovor radi prebijanja povukao na ročištu 20. veljače 2020. Tužitelj smatra da tuženik nije mogao u ovom postupku isticati da tužitelj nije izvršio svoje ugovorne obveze jer je to suprotno dokazima u spisu i s obzirom na činjenicu da je Ugovorni sporazum zaključen 15. svibnja 2007., da je tužitelj izveo sve ugovorene radove i da je sve izvedene radove tuženik platio, ali sa zakašnjenjem, ukupno iznos od 29.937.512,91 kn. Da je tužitelj kršio ugovorne obveze, tuženik ne bi ovjerio sve privremene situacije i okončanu situaciju i izvršio plaćanje, ali sa zakašnjenjem. Ukoliko tužitelj nije ispunio svoje ugovorne obveze, tuženik nije trebao ovjeriti niti jednu situaciju, mogao je raskinuti ugovor, tražiti naknadu štete, tražiti ugovornu kaznu i koristiti se i pravom zadržaja, ali tuženik nije niti jednu od navedenih radnji poduzeo niti se koristio pravom zadržaja. Smatra da je prvostupanjski sud odbijajući tužbeni zahtjev tužitelja pogrešno primijenio materijalno pravo, pa se zbog toga pobija i odluka o trošku. Stoga tužitelj predlaže da se njegova žalba uvaži, ukinu presuda i vrati na ponovan

postupak ili da se podredno preinači na način da se održi na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi poslovni broj Ovr-109/2011 javnog bilježnika Nikole Brača od 13. rujna 2011. kojim je naloženo tuženiku da plati iznos do 564.231,32 kn, a sve kako je pobliže naznačeno u pobijanoj presudi kao i da se obveže tuženika na plaćanje troškova postupka. Tužitelj potražuje trošak sastava žalbe u ukupnom iznosu od 18.812,50 kn.

Tuženik žalbom pobija točku II. izreke presude kojom je odbijen prigovor radi prebijanja i točku III. izreke presude kojom je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka. Navodi da nisu postojali uvjeti za meritorno odlučivanje o istaknutom prigovoru radi prebijanja jer je na raspravi od 20. veljače 2020. tuženik povukao prigovor radi prebijanja. Kako je meritorno odlučio o zahtjevu koji više ne egzistira sud je počinio bitnu povredu odredaba Zakona o parničnom postupku iz čl. 354. st. 2. t. 12. ZPP-a. Tvrdi da odluka o troškovima postupka nije zakonita zbog pogrešne primjene čl. 154. st. 2. ZPP-a. Zbog navedenog, tuženik predlaže da drugostupanjski sud presudu u odnosu na točku II. kojom je odbijen prigovor radi prebijanja ukine i donese rješenje kojim utvrđuje da je prigovor radi prebijanja povučen, preinači točku III. izreke presude i obveže tužitelja da tuženiku naknadi ukupne troškove sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja odluke o troškovima pa do isplate. Tuženik potražuje trošak sastava žalbe u ukupnom iznosu od 18.875,00 kn.

Tuženik u odgovoru na tužiteljevu žalbu osporava njene navode te predlaže u odnosu na točku II. izreke presude žalbu odbaciti a u odnosu na točke I. i III. tužiteljevu žalbu odbiti. Tuženik potražuje trošak sastava odgovora na tužiteljevu žalbu u ukupnom iznosu od 9.625,00 kn.

Tužiteljeva žalba je djelomično osnovana.

Tuženikova žalba je djelomično osnovana.

Pobijana presuda ispitana je sukladno odredbama čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-Odluka USRH, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP), u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. navedenog Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava (čl. 356. ZPP-a).

U odnosu na točku II. njene izreke, kojom je prvostupanjski sud odbio prigovor radi prebijanja, ostvaren je istaknuti žalbeni razlog iz čl. 354. st. 2. t. 12. ZPP-a. Pravilno tužitelj i tuženik navode u žalbama da je tuženik na raspravi od 20. veljače 2020. povukao prigovor radi prebijanja, da se tužitelj nije protivio povlačenju, te da prvostupanjski sud stoga više nije mogao meritorno odlučivati o istaknutom prigovoru čime je počinio bitnu povredu iz čl. 354. st. 2. t. 12. ZPP-a.

Osim toga o postojanju tuženikove tražbine istaknute takvim prigovorom, sud odlučuje kod prihvatanja tužbenog zahtjeva, a ne i kod odbijanja, budući da tuženik nije istaknuo zahtjev nego prigovor.

Stoga je valjalo ukinuti pobijanu presudu u točki II. njene izreke na temelju odredbe čl. 369. st. 5. ZPP-a, bez potrebe vraćanja.

Prvostupanjski sud nije počinio niti jednu od bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti niti one na koje tuženik u žalbi ukazuje u odnosu na točke I. i III. izreke pobijane presude. Suprotno navodima žalbe, sud prvog stupnja dao je razloge o svim odlučnim činjenicama, koji razlozi su jasni i neproturječni, te ne postoji proturječnost između razloga i sadržaja spisa, pa je stoga presudu moguće ispitati, a zbog čega nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a.

Postupak je započeo podnošenjem prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave. Po ovršenikovom (sada tuženiku) prigovoru rješenje o ovrsi stavljeno je izvan snage u dijelu kojim je određena ovrha, a postupak je nastavljen kao povodom prigovora protiv platnog naloga.

Predmet spora je tužiteljev zahtjev za isplatu iznosa od 564.231,32 kn na ime dospjelih a neisplaćenih zateznih kamata po tužiteljevom obračunu kamata od 10. svibnja 2011. (list 3. spisa) s daljnjim zateznim kamatama od dana kad je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu (13. rujna 2011.).

Nije ostvaren niti žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Pogrešna primjena materijalnog prava postoji kada sud nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebao primijeniti ili kad takvu odredbu nije pravilno primijenio (čl. 356. ZPP-a).

S obzirom na predmet tužbe mjerodavna je odredba čl. 29. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18; dalje: ZOO) (1) Dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duuguje, pored glavnice, i zatezne kamate. 31. ZOO-a (1) Na dospjele a neisplaćene zatezne kamate ne teku zatezne kamate, osim kad je to zakonom određeno. (2) Na iznos neisplaćenih kamata mogu se zahtijevati zatezne kamate samo od dana kad je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu. Kako zatezne kamate predstavljaju sankciju prema dužniku koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze u postupku je trebalo utvrditi upravo one bitne činjenice koje ukazuju na to da li je tuženik zakasnio s ispunjenjem novčane obveze prema tužitelju.

Između stranaka su nesporne sljedeće činjenice:

- između Republike Hrvatske, za Ministarstvo mora prometa i razvitka, kao naručitelja i tuženika, kao izvođača sklopljen je 26. travnja 2007. ugovor o izvođenju radova sanacije i dovršetka izgradnje sportske dvorane Vijuš u Slavanskom Brodu s tri dodatka o produljenju rokova (list 100. do 104. spisa) kojim su ugovorne strane regulirale ostale obveze naručitelja i izvođača u pogledu rokova i načina plaćanja, ugovorne kazne, obveze izvođenja radova,

- između tužitelja kao „ponuditelja (izvođača)“ i tuženika kao „nositelja ponude“ sklopljen je 15. svibnja 2007. „Ugovorni sporazum“ iz kojeg proizlazi da su obje parnične stranke izvođači radova, te da su parnične stranke na javnom nadmetanju istaknule zajedničku ponudu prema naručitelju Republici Hrvatskoj, te da ugovaraju solidarnu odgovornost prema

naručitelju za sva prava i obveze iz ugovora zaključenog između Republike Hrvatske, i tuženika, kao nositelja ponude,

- odredbom čl. 6. Ugovornog sporazuma tužitelj se obvezao o svom trošku i u svoje ime dati naručitelju sve garancije iz Ugovora,

- tužitelj nije izdao garancije naručitelju na što se obvezao odredbom čl. 6. Ugovornog sporazuma,

- odredbom čl. 7. Ugovornog sporazuma obvezao se izvođač (tužitelj) naručitelju naknaditi svu štetu ugovornu i izvanugovornu za koji naručitelj bude teretio nositelja ponude (tuženik),

- odredbom čl. 9. st. 4. Ugovornog sporazuma određena je obveza nositelja ponude (tuženik) da nakon primljene uplate od strane naručitelja, u roku od dva dana plati izvođaču njegovu situaciju prema nositelju ponude (tuženiku) koja će biti umanjena od situacije nositelja ponude ispostavljene naručitelju za iznos naknade utvrđene čl. 11. Ugovora (umanjena za iznos od 2% od ukupne vrijednosti radova).

U dokaznom postupku prvostupanjski sud je pravilno utvrdio na temelju pismene korespondencije između parničnih stranaka i njihovim saslušanjem, kao i saslušanjem svjedoka, da je tuženik tužitelju platio sve privremene situacije osim zadnje, okončane situacije na način predviđen odredbom čl. 9. st. 4. Ugovornog sporazuma. Također je utvrđeno da su parnične stranke sporazumno dogovorile da okončanu situaciju plati investitor na način da sporazumom utvrđen iznos uplati na račun banke s osnova garancije za radove koji bi se mogli pojaviti u garantnom roku i to u ime i za račun tužitelja, odnosno Blažević d.o.o. Vinkovci (tužiteljev podizvođač). To stoga što tužitelj nije izdao tuženiku ugovorenu garanciju nakon što je okončana situacija potpisana, a u vrijeme potpisa okončane situacije bio je u blokadi, tako da je investitor sporazumno s parničnim strankama izvršio i isplatu izravno tužiteljevim podizvođačima na ime dijela naknade s osnova izvršenih radova koje je prema ranijem sporazumu stranaka investitor trebao uplatiti tuženiku, a tuženik trebao isplatiti tužitelju u roku od dva dana nakon primljene uplate.

Stoga je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da tuženik nije došao u zakašnjenje time što je okončanu situaciju umjesto tuženika na ime obveza tužitelja uplatio investitor 21. rujna 2010. izravno tužiteljevim podizvođačima i to iz razloga što su stranke usmenim ugovorom izmijenile raniji sporazum o načinu isplate i roku u odnosu na tu zadnju isplatu.

Nadalje, neovisno o jasno utvrđenom usmenom sporazumu stranaka o načinu plaćanja kojim je izmijenjena odredba čl. 9. ugovornog sporazuma i u potpunosti realizirana što za posljedicu ima da tuženik s uplatom nije pao u zakašnjenje, kod odluke o tome ima li tužitelj pravo na zatezne kamate treba imati na umu, pored ocjene savjesnosti obiju strana obveznog odnosa, također i da se onaj tko sam nije savjestan ne može pozivati na nesavjesnost druge strane. Naime, ugovaratelj ne može tražiti od drugog ugovaratelja da ispuní obvezu ako sam nije ispunio ili nije spreman ispuniti svoju obvezu. Stoga je za odlučno i nesporno utvrđenje prvostupanjskog suda da tužitelj nije ispunio obvezu na predaju garancija na ugovoreni način, kao instrument osiguranja od neizvjesnosti ponašanja izvođača i njegove projektne nediscipline u izvođenju radova i to do krajnjeg roka u kojemu je to još bilo moguće (potpisivanje i plaćanje okončane situacije).

Pravilna je i zakonita odluka o troškovima postupka, kako po osnovi (čl. 154. st. 1. ZPP-a), tako i po visini (čl. 155. st. 1. ZPP-a). Prilikom odlučivanja o troškovima postupka

kako za tuženikov žalbeni navod valja imati na umu da je tuženik povukao svoj prijebojni zahtjev u iznosu od 1.155.699,01 kn istaknut na tužiteljev zahtjev za isplatom iznosa od 564.231,32 kn tek na zadnjem ročištu glavne rasprave, tako da su troškovi vezani za taj prigovor bili potrebni za vođenje parnice.

Tuženiku nije dosuđena naknada troška odgovora na žalbu jer taj trošak nije bio potreban za vođenje ovoga postupka (čl. 155. st. 1. ZPP-a) kao niti za sastav žalbe s kojom je djelomično uspio u pogledu prigovora radi prebijanja (čl. 333. st. 3. ZPP-a). Naime, kako je prigovor istaknut u svrhu prebijanja, do kojega tek treba doći odlukom suda, radi se o uvjetnom, nesamostalnom prigovoru koji je ovisan o istaknutom tužbenom zahtjevu.

Slijedom navedenoga, trebalo je odbiti tužiteljevu žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u točkama I. i III. njene izreke, kao i odbiti tuženikovu žalbu i potvrditi prvostupanjsku presudu u točki III. njene izreke i na temelju čl. 368. st. 1. ZPP-a.

Zagreb, 4. ožujka 2021.

Predsjednica vijeća
Kamelija Parać

Dokument je elektronički potpisan:

KAMELIJA PARAĆ

Vrijeme potpisivanja:

29-03-2021

13:23:28

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#130D48523937333439333636353139
L=ZAGREB
S=PARAC
G=KAMELIJA
CN=KAMELIJA PARAĆ

Broj zapisa: **eb2f8-2f17a**

Kontrolni broj: **094e1-01b3a-73ab3**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=KAMELIJA PARAĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.